

Mottagare
Tekniska nämnden

Avtal om uppförande av vissa anläggningar och leverans av råvatten

Förslag till beslut

Tekniska nämnden beslutar att underteckna ”Avtal om uppförande av vissa anläggningar och leverans av råvatten” mellan Heidelberg Materials Cement Sverige AB och Region Gotland.

Sammanfattning

Heidelberg Materials bedriver täktverksamhet i två täkter vid Slite; Västra brottet och File hajdar och har ansökt om tillstånd enligt miljöbalken till fortsatt och utökad täktverksamhet i mål M9227-23 (”tillståndet”).

Den ansökta verksamheten kommer att påverka den kommunala grundvattentäkten vid Dyhagen. Produktionsbortfallet beräknas av Heidelberg Materials vara som störst ca 20-30 år efter det att utvidgningen inleds och bedöms av bolaget då uppgå till ca 7 000 kubikmeter/år. Det är i slutet av torrperioden som grundvattennivån bedöms bli lägre i uttagsbrunnarna jämfört med dagens situation. Detta medför en lägre kapacitet sommartid då vattenbehovet är som störst.

Av ansökan framgår att Heidelberg Materials ska utföra kompensationsåtgärder avseende dricksvattenförsörjningen.

Som kompensation har Heidelberg Materials av sina förpliktelser jämlikt 31 kap. miljöbalken förklarat sig villigt, och som skadeförebyggande åtgärd för den negativa påverkan som bolagets verksamhet kan medföra på Regionens grundvattenbrunnar i Slite accepterat följande. Bolaget ska på egen bekostnad uppföra en vattenreningsanläggning inom sitt verksamhetsområde samt anlägga en vattenledning från vattenreningsanläggningen till regionens egna vattenverk i Othem samt leverera länshållningsvatten från File hajdartaekten som behandlats i Heidelberg Materials vattenreningsanläggning till regionen via Heidelberg Materials vattenledning.

Heidelberg Materials åtar sig att leverera råvatten av en sådan kvalitet att det bara kräver sådan behandling som idag finns i Othem vattenverk, det vill säga UV-behandling och klorering, för att regionen ska uppfylla de vid var tid gällande kvalitetskraven för dricksvatten som finns i Livsmedelsverkets föreskrifter eller motsvarande, för närvarande LIVSFS 2022:12.

Heidelberg Materials ska senast från den 31 december 2028 leverera 50 kubikmeter/dygn månaderna oktober – mars och 100 kubikmeter/dygn april – september. Därefter har regionen rätt att avropa höjning av den tillgängliga volymen av upp till mest 220 000 kubikmeter per år.

Leverans av råvatten ska upphöra den dag då Heidelberg Materials inte längre har rätt att bortleda länshållningsvattnen från File hajdartaften för dricksvattenändamål eller vid den tidpunkt som annars överenskommer.

Vid den tidpunkt då Heidelberg Materials permanent avslutar sin täktverksamhet i Slite ska regionen ha option på att vederlagsfritt överta Heidelberg Materials vattenreningsanläggning och vattenledning.

Avtalet är för sin giltighet beroende av att Heidelberg Materials erhåller tillståndet.

Bedömning

Teknikförvaltningens bedömning är att Heidelberg Materials och Region Gotland ska ingå ett avtal om kompensation i form av 220 000 kubikmeter råvatten/år från Heidelberg Materials vattenreningsanläggning med en kvalitet som ska uppfylla vid var tid gällande kvalitetskraven för dricksvatten som finns i Livsmedelsverkets föreskrifter eller motsvarande, för närvarande LIVSFS 2022:12.

Barn- och genusperspektiv –påverkas inte av detta ärende

Landsbygdsperspektiv – Kompensation i form av 220 000 kubikmeter råvatten/år kan ge möjlighet och förverkliga försörjning till norra/östra Gotland med vatten från Slite vattenverk. Region Gotland har ett föreläggande från Länsstyrelsen och bilda verksamhetsområde enligt lagen om allmänna vattentjänster 6§ i Hellvi - Hideviken senast år 2028 för detaljplanerna 09-HEL-286, 09-HEL-326 och 09-HEL-258. Förelägandet behandlas i ärende TN 2018/215.

Ekonomisk konsekvensanalys - Investeringen i vattenreningsanläggningen och vattenledning finansieras av Heidelberg Materials. Driftkostnaden av anläggningarna finansieras av Heidelberg Materials.

Miljö- och klimatperspektiv- Heidelberg Materials vattenreningsanläggning ska förutom producera råvatten till Region Gotland, producera till eget bruk, infiltration och ett större lantbruk i området. Koldioxidavtrycket är mindre vid att bygga en gemensam anläggning i stället för två anläggningar. Tillgång till råvattnet från länshållningsvattnet ger redundans i systemet norra Gotland.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse teknikförvaltningen daterad 2024-11-25

Avtal om uppförande av vissa anläggningar och leverans av råvatten

Teknikförvaltningen

Patric Ramberg
Teknisk direktör